

Tudi morajo v takšnih slučajih hišni posestniki napraviti pošpoti zavirajoče napušče, pred hišo položene stopnice, odrivače, itd. ob enakih razmerjih glede plačanja troškov, pred svojimi hišami, kolikor je moči odstraniti.

Poškodbe pošpoti in strug, katere povzroči hišni ali zemljiški posestnik z zidanjem, je popraviti na njegove troške.

Za vnanji stavbinski okraj določi stavbinsko oblastvo, je li in kje je napraviti pošpoti (trotoarje). Pri tem se je posebno ozirati na prehod do notranjega v vnanji okraj.

Stavbinsko oblastvo je dolžno tudi v vnanjem okraju določiti širino, kakor tudi način napravljanja pošpoti in gradiva, ki ga je zanje uporabljati.

Sestava zidovja v obče.

§ 72. Vsaka hiša mora imeti svoje glavne in požarne zidove, biti sama zase celotna ter takšna, da more sama zase odstati. V vsakem nadstropju mora imeti obilo vezi v glavnih, srednjih in pročelnih zidovih in za vsak stebrič med okni. Vezi je napraviti, kjer dolžnina to dopušča, tako, da gredo zdržema skozi zid.

V plasteh izvršeno mešano zidovje je dopuščeno v kleti in v temelju. Uporabljanje nabranega kamenja, je vendar brezbogojno prepovedano.

Lomljeno kamenje se sme samo za polaganje temelja in za ravno zidovje v kletih, oziroma v podzemlju in še tukaj samo tedaj uporabljati, kadar so lahko vložljivi.

Pri pregadah morajo posamezne stene s sponami zvezane med seboj.

Stavbe, namenjene za stanovanja, morajo, da se izsuše, praviloma vsaj osem tednov v surovem zidovji osati.

(Dalje sledi.)

Kmetijstvo.

O odpisovanju zemljarine zaradi poškodbe prirodnega donosa (donosa iz pridelkov po ujimah.)

(Zakon z 12. dne julija 1896. l.)

§ 1. Zaradi poškodbe prirodnega (naturalnega) donosa po ujimah (elementarnih dogodkih) je pri kmetijskih obdelavah (kulturah) — v kolikor se gledé njih zemljarina ne odpušča, oziroma ne odpisuje že po določenih §§ 6., 31. do 33. zakona s 23. dne maja 1883. l. (drž. zak. št. 83.) — kakor tudi pri gozdnem svetu zemljarino razmerno odpisati po meri naslednjih določil.

I. Pri kmetijskih obdelavah.

§ 2. Pri kmetijskih obdelavah nastane pravica do davčnega odpisa:

1.) Ako je bil po toči, vodi, ognju ali po miših ali po trtni uši pri zemljiških parcelah do štirih hektarov

pokončan najmanj četrti del prirodnega donosa parcele, pri parcelah po več kakor štiri hektare merečih pa prirodní donos enega hektara najmanj.

2.) Če so bile po drugih nenavadnih in neodvratnih prigradkih (kakor so: suša, moča, pozeba, žuželke, parasitne bolezni, strupena rosa in plesnoba (oidium), žitne sneti vsake vrste [rtasta snet, oblata snet, mažasta snet, smrdljiva snet], dalje rožiček, poležba žita itd.) brez krivde lastnikove zemljiške parcele poškodovane v najmanjši izmeri, pod 1.) oznamenjeni, in je tako bil prirodní donos dotičnega gospodarskega kosa uničen v takem obsegu, da tisti po zemljarinskem operatu na poškodovano parcelo spadajoči čisti donos, katerega je po stopnji poškodbe šteti za uničenega, znaša več kakor četrtino skupnega čistega donosa obdelanih kmetijskih kultur tistega obdačenčevega posestva, ki leži v eni davčni občini.

§ 3. Da se presodi stopnja škode, napravljene na čistem donosu kmetijskih obdelav, je v poštév jemati samo obdelani del parcel, in nato določiti stopnjo uničbe tistega donosa, ki ga je bilo pričakovati od obdelanega dela.

Parcele ali parcelni deli, ki ob nastopu ujime niso bili še obdelani, pa so bili vendar po tistem kmetovalnem načinu, kakor je v občini navaden, za obdelavo namenjeni, se privzemó v pozvedbo škode tedaj, kadar so po elementarnem dogodku za tisto kmetijsko leto postali popolno nedonosni.

§ 4. Ako kateri v § 2. oznamenjenih elementarnih dogodkov nastopi v takem času, ko so kmetijski zemljiški pridelki že pobrani, to je ali že pod streho zvoženi ali na polju po deželni navadi shranjeni, ni davčnega odpisa zaradi poškodbe pobranih zemljiških pridelkov.

Izjema nastane samo tedaj, kadar je že pobrane kmetijske zemljiške pridelke povodenj ali kaka druga neodvratna ujima uničila popolnoma ali deloma.

§ 5. O presoji obsega poškodbe je gledé kmetijskih obdelav treba na oko vzeti letni donos, katerega bi bilo doseči v kmetijskem letu, v katerem je nastal dogodek.

V tem oziru je paziti na naslednje:

1.) Ako ste gledé obdelave, v kateri je parcela, v občini navadni v letu dve žetvi, se oceni prvi pridelek z dvema tretjinama, drugi pridelek z eno tretjino letnega donosa.

2.) Enako je uničeno prvo setev šteti samo za dve tretjini letnega donosa tedaj, kadar je bilo moči z novo setvijo doseči kak priroden donos.

3.) Pri mešanih obdelavah je poškodbo glavnega pridelka šteti z dvema tretjinama, poškodbo drugotnega pridelka z eno tretjino letnega donosa.

Za glavni pridelek se ima tisti, kateri ustreza obdelavni vrsti, vpisani v zemljarinskem operatu. Pri njivah pa, ki so obsajene z vinsko trto, velja vino za glavni pridelek.

4.) Pri večkratni poškodbi parcele v istem kmetijskem letu se je na davčne odpise, zaradi poprejšnje poškodbe zakonito osnovane ali že dovoljene, ozirati samo

za toliko, da davčni odpisi, ki jih je dovoliti v enem letu, ne smejo presežati letnega davka, kar ga gre od zemljišča.

§ 6. Višina davčnega odpisa pri kmetijskih obdelavah se ravna po velikosti škode, prizadete na prirodnem donosu parcele v naslednji postopnosti:

1.) Kadar je pokončana ena četrtna do polovice prirodnega donosa, se dovoljuje za odpis 25 odstotkov letnega davka od zadete parcele;

2.) kadar je pokončana polovica do treh četrtin prirodnega donosa, 50 odstotkov letnega davka;

3.) kadar so pokončane tri četrtine prirodnega donosa, 75 odstotkov letnega davka;

4.) kadar je pokončan ves prirodni donos, se dovoljuje za odpis ves letni davek od zadete parcele.

Kadar po § 2. hodi v poštrev samo nekaj (ali kvoten) del ali po § 3., odstavku 1. samo obdelani del parcele, tedaj je za odpis merodajen tudi samo oni del davka, ki prihaja na ta parcelni del.

§ 7. Davčni odpis se razteza praviloma samo na tisto leto, v katerem se je prigodila poškodba prirodnega donosa.

Ako je pa po ujimi parcela ali en del tiste parcele postal za več časa nedonosen (brez donosa), je davčni odpis dovoliti za ves čas nedonosnosti — izvzemši tiste primere, v katerih se že po § 6. in 31. zakona s 23. dne maja 1883. l. (drž. zak. št. 83.) in zakona s 26. dne junija 1894. leta (drž. zak. št. 139.) davek odpiše za več let.

II. Pri gozdnem svetu.

§ 8. Pri gozdnem svetu nastane pravica do davčnega odpisa:

1.) Kadar je bila najmanj četrtna lesovja katastralne parcele gozdnega sveta, pri parcelah pa, ki merijo nad 20 hektarov, ako je bilo najmanj 5 hektarov nje lesovja pokončanih s požarom.

Pri tem se za požarno poškodbo šteje tudi, če se je moralo kaj gozda požgati ali posekati, da se žuželke dalje ne razširijo po njem.

2.) Če je snežni plaz v kaki gozdni skupini razgrajal tako, da je na eni posamezni ali na več enemu posestniku lastnih katastralnih parcelah te skupine — v najmanjši izmeri ene tretjine — cele kose lesovja potlačil ali polomil, tako da je moči take ploskve samo s pogozdovanjem narediti donosne.

§ 9. Pri gozdnem svetu je davčnemu odpisu v podlogo jemati uničeno maso lesa (lesovine), ktera se kaže iz letne prirasti lesa (letnega prirodnega donosa), proračunjene v katastralnem operatu na hektar, v odnosu na ploskev, na kateri je bilo lesovje pokončano, in pomnoženo s starostjo pokončanega lesovja.

Ako se ploskev, gledé ktere je bilo uničeno lesovje, po pomagalih (katastralnih spisih, gozdnih mapah itd.), kar jih je pri roki, ali po merjenju zato ne more izračuniti, ker gozd ni bil razdejan na skup se držečem okrogu, ampak preskokoma, je treba gledé tega okroga

na poskusni ploskvi, ki meri najmanj pol hektara, pozvedeti stopnjo uničbe na hektar in potem vzeti v račun za poškodovano skupno ploskev.

Letni prirodni donos (prirast lesa) je jemati v račun z onim novčnim iznosom, ki je v operatu zemljarskega katastra po vprečniku sečne dobe (*turnus*) vpisan kot leten čist donos na hektar poškodovane ploskve.

(Konec sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Naše posojilnice. Zadnji čas se je primeril glede naših posojilnic slučaj, kateri naznanja nevarnost, ki bi mogla uničiti naše tako lepo razcvetelo posojilništvo. Posl. Vošnjak in tovariši so koj v prvi seji tekočega zasedanja poslanske zbornice podali glede tega slučaja naslednjo interpelacijo: Kakor druge na podlagi zakona o zadrugah z dne 9. aprila 1873. l., drž. zak. št. 70 ustanovljene kreditne zadruge ima tudi „Hranilnica in posojilnica“ Podgradom v Istri v svojih, praviloma registrovanih pravilih določbo, da sme tudi od nečlanov vzprejemati hranilne vloge ter jim izdajati hranilne knjižice. C. kr. trgovinsko sodišče v Trstu je z dekretom z dne 8. maja 1896. št. 8170 ukazalo imenovani posojilnici, eliminirati to določbo iz pravil, ker smejo take hranilne vloge jemati samo tisti zavodi, za katere veljajo posebni zakoni in katere država nadzira. Imenovano društvo se je zoper to naročilo trg. sodišča pritožilo na višje dež. sodišče v Trstu, katero je z odločbo z 11. avgusta t. l. št. 14917 pritožbo odbilo, češ, da je v govoru stoječi ukaz trgovinskega sodišča motiviran s tem, da se re ena posojilnica ne more izkazati s posebnim dovoljenjem za vzprejemanje hranilnih vlog od nečlanov. Ker se tak specijelen dokaz doslej še ni zahteval od nobenega na podlagi imenovane drž. zakon. delujočih hranilnih in posojilnih društev, in kjer je bilo po našem mnenju to dovoljenje posredno dano z drž. registracijo pravil v združeni register, vprašamo, hoče-li ministerstvo ukreniti, da bode kakor tako dostej tudi v bodoče hranilna in posojilna društva, osnovana na podlagi državnega zakona z dne 9. aprila 1873. smela že po svojih registrovanih pravilih, torej ne da bi imela še posebno drž. dovoljenje, vsprejemati hranilne vloge tudi od nečlanov. — Ta interpelacija pojasnjuje natančno, kaka nevarnost preti našim posojilnicam.

Poučni in zabavni del.

Krištof Kolumb.

(Zgodovinski roman. Ruski spisal E. Šreknič.)

Jednajsto poglavje.

Dosežen smoter.

(Dalje.)

— To je popolnoma prav, — odgovoril je nadškof. — Vi seveda zahtevate še kako osebno nagrado za svoj trud in nevarnost potovanja, za leta čakanja? Kakšne pogoje stavite v tem oziru?

— Jaz delam nad tem načrtom osemnajst let in torej sem mu posvetil vse svoje misli, sile in sredstva in je torej naravno, da si hočem zagotoviti sebi dobro bodočnost in svojim potomcem. V primeri z važnostjo podjetja zahtevam zase in za svoje potomce naslov admirala in pa naslov podkralja vseh dežel, katere odkrijem. Meni se mora dati pravica, da ime-

13.) Pri uporabi železnih traverz se smejo prostori z napravo polnih zidov porazdeliti v vsakovrstne poljubne pododelke pod tem pogojem, da je dolžina vsake traverzne blazine jednaka poldrugi višini traverze.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Preiskavanja usnja za gonilni jermen. Vzemi kakih 25 gramov usnja, katerega hočeš preiskati in ga sežgi v majhnem topilnem loncu. Ko se je usnje spepelilo, je stehtaj. Če je usnje dobro, ne sme zgubiti nad 3 % na tože.

Vezilo za lončene cevi. Kadar staknemo za vodo-vode, stranišča itd. lončene cevi, moremo jih s tem tako trdno zvezati, da ne more voda uhajati. Dosedaj so za to rabili cement. Boljši je pa zmes, ki se naredi iz 6 delov lanenega olja, 8 delov v prah zdrobljenega apna in 1 del pavole. Ta zmes se ovije okrog cevi in trdno zadela. Čez nekaj tednov se strdi, da je trda kakor kamen.

O odpisovanju zemljarine zaradi poškodbe prirodnega donosa (donosa iz pridelkov po ujimah.)

(Zakon z 12. dne julija 1896. l.)

(Dalje.)

§ 10. Pri gozdnih škodah je ovedeti dejanski davčni predpis za hektar počenši od leta, v katerem se je primerila ujima, nazaj računeč za vse merodajni starosti lesa enaka leta, oziroma, ako davčna doba obseza manjše število let, za to manjše število let, in nato preudariti na tisto ploskev, na kateri je bilo lesovje pokončano.

Ako je na eni gozdni parceli poškodovano lesovje različnih starostnih razredov in ako je moči ploskve posameznih starostnih razredov ugotoviti iz pomagal, ki so pri rokah, ali z merjenjem, je treba dejanski davčni predpis za hektar in leto ovedeti za vsak starostni razred posebej.

Če pa pri neenaki starosti lesovja ni moči ločeno postopati po posameznih starostnih razredih, je ugotoviti povprečno starost pokončanega lesovja iz srednje debelne starosti lesa, kakor se najde na poskusni ploskvi.

Kjer je gozdni kos vcenjen v več dobrotnih razredov, je treba posamezne dobrotne razrede zase jemati v poštevedaj, kadar so natanko omejeni.

Drugače je za davčni odpis ovedeti povprečni čisti donos za hektar.

Ko se določa starost posameznih starostnih razredov, se ne sme prekoračiti sečna starost (*turnus*), ki je v operatu zemljarskega katastra preudarjena za podlogo obdavčenja.

Tudi se ne sme nikakor jemati starost višja, kakor kolikor iznašajo leta, v katerih je bil gozd kot tak obdačen.

Če pri poškodbi gozdnega sveta, kar je bilo lesovine, ni bila uničena, ampak samo tako čisto izpreme-

njena, da se je vrednost lesovine zmanjšala, je ovedujoč škodo in vstrežni ji davčni odpis v poštevedaj vzeti vrednost ostale lesovine, oziroma denarno vrednost, ki jo je izkupati zanjo.

III. Vkupna določila.

Vsako poškodbo na prirodnem donosu, za katero se na podstavi § 1. tega zakona zahteva davčen odpis, mora posestnik poškodovane parcele ali njegov pooblaščenec — da ne izgubi pravice do zahteve — v osmih dnevih potem, ko je zapazil škodo, naznaniti davčnemu oblastvu prve stopnje (okrajnemu glavarstvu, davčnemu upravstvu, davčni lokalni komisiji).

Pri pismenih naznanilih se ne štejejo v ta rok oni dnevi, ko ona tekó po pošti.

Za pooblaščenca lastnikovega se štejejo: zakonski drug, zakoniti zastopniki nesvojepravnih oseb, zakupnik ali užitnik zemljišč, vodeči in pooblašteni gozdni ali grajščinski uradnik in pa župan občine, oziroma načelnik izločene grajščine, v kateri leže poškodovana zemljišča.

Tudi more več zemljiških posestnikov vkup naznaniti škodo.

Za naznanila o poškodbi prirodnega donosa po trtni uši se uporabljajo sem mereča določila zakonov s 3. dne oktobra 1891. l. (drž. zak. št. 150.) in s 26. dne junija 1894. l. (drž. zak. št. 139.). Naznanilo škode in druge vloge v dotičnih razmerah so koleka proste.

§ 12. Kadar bi promet med občino, v kateri se je prigodila škoda, in sedežem prvostopinskega davčnega oblastva bil nenavadno zaviran, se dopušča izimno, naznanilo škode v postavljenem nepreloženem roku z enako močjo vpodati pri bližnjem davčnem uradu.

§ 13. Davčno oblastvo prve stopnje pretehta prejeta naznanila gledé na uvete (pogoje) davčnega odpisa ter dá, če ti uveti obstojé, po komisiji ovedeti škodo.

(Konec sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Divji kostanj je dober za krmo živini. Krave imajo več mleka, ako se jim daje. Ker je grenak, naj se poprej skuha, da grenčico zgubi. Posebno je dobro, če se daje kravam z repnim zeljiščem. Če se kostanj zmelje in pomeša mej otrobi daje dobro pičo za kokoši. Če se divji kostanj dalje spravi rad plesni. Ker plesniv kostanj ni za živinsko krmo, naj se posuši, če se misli dalje spraviti.

Po zimi glej, da bode v hlevih gorko. Če živina prezeba, je bolje lačna in jej moraš dajati več jesti, ali pa hujša. Vsekako ima živinorejec že škodo, če je v hlevu mraz.

Razglasilo. Na postavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885 se s tem splošno naznanja, da morejo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglašati te svoje žrebce najpozneje do 10. dec. 1896. pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okoliši se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je zglašilo izvršiti pismeno ali ustno; ob enem je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kedaj bode izborna komisija zglašene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, dá se ob svojem času na znanje.

plankami zagrajeni; masivni podzid sme imeti največ 0,80 m višine.

Vile.

§ 77. Nove stavbe v tipu vil na staviščih v odprtem stavbinskem zistemu v notranjem okraji morajo biti zidane istomerno k cesti in njih sprednji glavni zidovi ne smejo biti manj nego 5 m od določene cestne črte nazaj na stavišče pomaknjeni, tudi mora v tem slučaju ostati prazen najmanj 6 m širok prost prostor med novo stavbo in sosedno mejo, da se na njem napravi vrt, in med stavbinskim objektom in cesto prosto puščeni del zemljišča se ne sme zazidati. Pri vsaki takšni stavbi se mora zemljišče v cestni črti zagraditi s primerno visokim podzidom, na katerega se postavi ograja ali železna mreža zadostne jakosti in prijetne oblike.

Zemljiški deli, ki se pri takšnih novih stavbah puste na strani, se smejo samo tedaj od stavbinskega objekta ločiti in kot samostalne parcele zazidati, če dajo po določenih prejšnjega odstavka za takšno stavbo dovolj prostora.

Proti cesti se mora po dolžini ograje narediti predpisani trotoar.

Višina, dolžina in razstoj poslopij, višina prostorov za stanovanje.

§ 78. Dopustna višina poslopji po odprtem stavbinskem zistemu ne sme niti v notranjem niti v vnanjem okraji presezati dveh nadstropji nad pritličjem, pri čemer se polnadstropje (mezzanin) šteje za jedno nadstropje, pri tem mora veljati načelo, da višina hiše od cestnega nivoja do strešnega roba v notranjem okraji ne sme presezati 17, v vnanjem na 15 m; ta višina velja pri padajočem cestnem zemljišču na njega najnižji točki.

Dopustna dolžina posameznih poslopij po odprtem stavbinskem sistemu se ravna po razmerah dotičnih cest in njih okolice.

Širina presledkov med posameznimi poslopji ali skupinami poslopij in med sosedno mejo v vnanjem okraji mora znašati najmanj 4 m, tako da znaša razdalja med dvema posloppjema najmanj 8 m. Svetla višina stanovanjskih prostorov v podrejenih nadstropjih se sme pri poslopijih v vnanjem okraji znižati na 2,60 m.

Napravljati pritlična poslopja ob cestni strani katerega stavišča je samo pri odprtem stavbinskem zistemu in samo s posebnim oblastvenim dovolilom tedaj dopuščeno, kadar se ista umaknejo najmanj 5 m za cestno smer in dobe predvrte in kadar se tla v pritličji položijo najmanj 1,50 m vzvišena nad cestni nivel.

Delavska hiša.

§ 79. Takozvane delavske hiše je dopuščeno zidati v odprtem stavbinskem zistemu, in sicer na prostorih, katere oblastvo za to primerne spozna, toda samo jedno nadstropje visoke.

Pri teh hišah je dopuščena predalčna stavba, izvzemši one zidne dele, kjer so napravljene kurilne naprave in kurišča, ki morajo biti zidane iz polnega zidovja v potrebni jakosti.

Jakost zidov in pregrade.

§ 80. Uporabo pregrad znotraj kakor zunaj poslopij je v vnanjem okraji pod nadstopnimi pogoji dopuščena:

1. Vsa poslopja iz pregrad je sezidati na temeljnih zidovih, kateri mole najmanj 0,30 m nad zemljo.

2. Višina takšnih stanovanjskih poslopij ne sme razven pritličja znašati več nego jedno nadstropje.

3. Vse kurilne naprave, kurišča in dimniki, kakor tudi vse njih se dotikajoči deli glavnih in določilnih sten na razdaljo 1 m morajo biti iz temelja zidami. V tem slučaju kakor v onem § 79. je pri pregradnih stavbah strehe napraviti iz ognjevarnega gradiva in strešne konstrukcije je od vrhnih stropov osamiti tako, da so varne proti ognju.

Ločilne stene med posameznimi stanovanjskimi sestavnimi deli se smejo za poslopja v notranjem in vnanjem okraji narediti iz poljubnega gradiva, samo v neposredni bližini kurišča je napraviti polno zidovje; lesene stene pa je na obeh straneh ometati in zamazati.

Ločilne stene, ki ločijo stanovanja, smejo narediti iz zidanih pregrad. Takšne pregrade pa je napraviti po določenih §§ 72. in 73.: 12.

Obrtnijske raznoterosti.

Obrtni zakon v tem zasedanju državnega zbora ne bode rešen. To ni bilo pričakovati, kajti sedanji poslanci imajo malo pojma za potrebe malega obrta.

Amerikanska mesarska zadruga v Čikagu je lansko leto poklala 1,076 579 goved, 1,880.144 koštrunov in 1,652 172 prasičev. Družba ima 9419 delavcev. Največ so zaklali na dan: 7570 goved, 12.104 koštrunov in 14 496 prasičev.

Železnica v več nadstropij. Železnico, ki drži v Novem Jorku nad hišami, mislijo povišati za jedno nadstropje. Na vrhu bodo vozili kolesarji. Napravljena bodo posebna dvigala, ki bodo dvigale kolesarje na to železnico.

Proti ognju varna plast za lesene strehe. Streho namaži dvakrat z vročim kotranom, in potem pa posuj po nji drobne presejane opekarske prsti. Čez nekaj dni se to popolnoma strdi. Mokrota ne more do lesa, goreti pa taka streha tudi ne začne.

O odpisovanju zemljarine zaradi poškodbe prirodnega donosa (donosa iz pridelkov po ujimah.)

(Zakon z 12. dne julija 1896. l.)

(Konec.)

§ 14. Škodo oveduje na mestu samem odposlanec finančnega oblastva s sodelovanjem dveh veščakov povernikov (zaupnih mož), ki jih finančno oblastvo izmed občanov postavi po nasvetu županstva, oziroma načelnštva izločene grajščine. Kadar bi med občani ne bilo pripravnih, gozdarstvu večjih mož povernikov, da bi pre-

iskovali kako škodo na gozdih, privzamejo finančna oblastva take može od drugod. K temu uradnemu poslu, ki ga je treba oklicati, kakor je v kateri občini navada, je privzeti tudi dva uda občinskega zastopa, da kako stvar razjasnita, kjer bi bilo treba, in poškodovancem nihče ne brani, biti pričujočim.

O kakih ugovorih poškodovancev proti komisij-skemu najdenju razloča takoj komisija.

Ko bi povernika (zaupnika) bila različnega mnenja, razloča komisije voditelj.

§ 15. Ako se ujima prigodi neposredno pred žet-vijo, tako da se je bati, da ovedujoča komisija, dasi se je škoda naznanila za časa, poljskih pridelkov, ker so bili v tem času pospravljeni, ne najde več tam, kjer so rastli, je župan (načelnik iz občinske zveze izločene graj-ščine) dolžan, takoj, privzemši dva občana in pa po dva verodostojna zemljiška posestnika iz dveh sosednjih občin, dalje povabivši udeležene zemljiške lastnike, natanko ovedeti stopnjo (mero) poškodovanega prirodnega donosa posameznih parcel ter zapisnik, ki ga je narediti o tem in ki ga podpišejo vsi navzočni, nemudoma predložiti davčnemu oblastvu prve stopnje.

V tem primeru mora ovedujoča komisija natanko preizkusiti podatke po županu sprožene ovedbe; v ta namen je moči poleg ogleda parcel, za ktere se je povedalo, da so poškodovane, gledé sledov elementarnega prigodka, ko bi bili še videti kateri, tudi ovedeti, koliko je bilo pridelka v krajih, kjer se hrani žetev.

§ 16. Poverniki in pa udje občinskega zastopa, ki se privzemó za pojasnilo pri komisij-ski ovedbi, nimajo zato, ker so se udeleževali ovedovanja škode, nikake prave do povračila. Komisijske troške odposlancev finančnega oblastva zalaga erar.

Vender ako se pri komisij-ski ovedbi pokaže, da se je škoda očitno naznanila neopravičeno, naložiti je tega krivemu naznanitelju povračilo komisij-skih troškov, oziroma razmernega deleža teh troškov.

§ 17. Na podstavi tega, kar je pokazala komisij-ska ovedba, izračuni finančno deželno oblastvo davčni iznos, ki ga je odpisati; proti njegovim razlokam je prost rekurz do finančnega ministerstva.

§ 18. Zemljarinski odpisi, ki nastanejo po tem zakonu, ne storé samo, ker izvirajo iz manjšanja za dotična davčna leta merodajne izmerne polloge, da se komu plačilo izpregleda, ampak, da se izpremeni dotična davčna dolžnost.

Torej je predpis izpraviti (na čisto deti) z ozirom na iznos, ki ga je odpisati, in ako se pri posameznih zemljiških posestnikih pokaže po plačilu, ki so ga opravili v tem času, da so preveč plačali, naj se, kar je preveč plačanega, v dobro zapiše na prihodnji davčni predpis ali pa, če se izrečno zahteva, dotičnemu vrne v gotovini.

Pri gozdnih škodah, pri katerih se davčni odpis praviloma razteza na več let, se ne vračuje v gotovini, ampak se pripisuje samo v dobro.

§ 19. Ta zakon, s katerim se razveljavlja zakon s 6. dne junija 1888. l. (drž. zak. št. 81.), stopi v veljavnost tistega dne, ko se razglasi.

§ 20. Izvršitev tega zakona je naročena finančnemu ministru.

Kmetijske raznoterosti.

Zakaj se detelja seje mej žito? Če bi se samo sejalo bi mlada detelja ne uspevala. V žitu so tla bolj vlažna, in detelja, ki se ne sme globoko sejati, lahko uspeva. Če bi bila sama sejana, bi se bila posušila.

Barvanje surovega masla. Ponarejeno surovo maslo iz tovarne ima večkrat jako lepo barvo. Tako surovo maslo je barvano. Barva se z orleanom, kateri se nareja s porabo sealnice. Zato tako surovo maslo ni čedno in ne zdravo.

Drevo, ki se jeseni usadi, se ne sme po vejah obrezovati. Če se obreže, žene sok v veje, da bi se rano zacelila. Konec temu je pa, da po zimi drevo zmrzne. Okoli usajenega drevesa je dobro pognojiti.

Poučni in zabavni del.

Krištof Kolumb.

(Zgodovinski roman. Ruski spisal E. Šreknič.)

(Dalje.)

Trinajsto poglavje.

Odkrita lokavščina.

Strah Kolumbov zastran Pinte je bil opravičen, kakor se je pokazalo. Na njej se je vedno kaj pokazilo, tako da sta jo „Santa Maria“ in „Nina“ morali naposled vleči. Vsled tega je še le osmi dan vožnje brodovje prišlo na Kanarijske otoke. Kolumb je takoj iskal druge ladije, a zaman. Treba je bilo „Pinto“ popraviti, kajti „Nina“ je tudi imela le štiriogelna jadra, namesto triogelnih. Naposled so vse uredili in brodovje jo je odrinilo.

Življenje na morju nikakor ni povzdignilo poguma mornarjem, temveč mej njimi se je vedno pogostejše kazala nezadovoljnost. Neko noč, — bilo je blizu otoka Tenerife, — je Kolumb sedel pri krmilu in gledal, kam se premiče ladija, kar zasliši na baku glasno govorjenje.

— Naposled se naše potovanje z dobrim ne konča. Kdo je še kdaj slišal o zemlji na zapadu Azorskih otokov?! — To je samo neumnost... Mi vidimo samo vodo... Peljemo se naravnost v pekel.

Govornik še ni povedal, kar je mislil, ker se je nad tenerifskim vrhom pokazala nekaka svetloba, ki je osvetlila okolico. Potem je pa zamolklo bučanje podobno grmenju motilo nočno tišino.

Praznoverni mornarji so se grozno prestrašili.

— Poglejte, — zakričali so nekateri, — iz pekla se že sveti! — Molite, za nas je prišla zadnja ura.

— In zakaj smo privolili v tako potovanje.

— Umreti bomo morali daleč od domovine!

— O, sveti Anton!